

תוכנית רג"ב – ראש גדול בהוראה (של משרד החינוך)

ראש התוכנית: ד"ר עדי בינס

מיקום: דקל 432

שעות קבלה: יום ג', 16:00-14:00 (בתיאום מראש)

adi.binhas@beitberl.ac.il | 09-7453138

סגל התוכנית: ד"ר עדי בינס, פרופ' דן גבע, ד"ר יניב גת, ד"ר רותי רוזנשטרם

מהות

תוכנית רג"ב (ראש גדול בהוראה) מיועדת לסטודנטים הרואים את עצמם חלק ממנהיגות חינוכית מובילה במערכת החינוך והיא פועלת מטעם ובמימון משרד החינוך.

- התוכנית מאפשרת לבעלי נתונים גבוהים מאוד ליהנות מחוויית לימודים ייחודית המכשירה אותם לשמש כוח מוביל, יוזם ומחדש במערכת החינוך.
- תוכנית הלימודים כוללת קורסים ייחודיים המתמקדים בעבודה חינוכית וחיים בחברה הרבת-תרבותית תוך מתן כלים תיאורטיים ופרקטיים לעבודה, יזמות חינוכית ואקטיביזם חברתי.
- התוכנית כוללת כניסה לשטח כבר בסמסטר הלימודים הראשון תוך שיתופי פעולה עם שחקנים מעולם החינוך, החברה האזרחית ומוסדות ציבוריים נוספים מתוך אמונה שלמידה מחייבת שילוב בין תיאוריה ופרקטיקה ושיתופי פעולה הם כלי מצמיח ומעצים, מפתח גמישות יצירתיות והזדמנויות להתפתחות.

תיאור התוכנית

התוכנית מבקשת להכשיר אנשי חינוך והוראה שיהיו כוח מוביל ומשפיע במערכת החינוך ובקהילה. כמו כן, התוכנית כוללת העשרה אינטלקטואלית מתוך התייחסות לתפקיד המורה כמחנך ומוביל ולהתמודדות עם הריבוי התרבותי הקיים בחברה הישראלית בכלל ובמכללה בפרט. המפגש הרבת-תרבותי בין סטודנטים יהודים וערבים מכל הפקולטות, מאפשר לפתח מודעות לשונות בין פרטים וקבוצות בחברה הישראלית, תוך פיתוח סובלנות והכלה בינאישית. בנוסף, הסטודנטים ילמדו ויתנסו בלמידת נושא היזמות החברתית. במהלך לימודיהם הסטודנטים יפתחו חשיבה אקטיביסטית תוך רכישת מיומנויות מעשיות להובלה ומנהיגות, ויישמו פרויקט חברתי שמשלבים מרכיבי רבת-תרבותיות וחיים משותפים הלכה למעשה.

יתרונות התוכנית

- מלגת מימון מלאה/חלקית.
- העשרה בתחומים חדשניים ופרקטיים.
- חשיפה למפגשים עם השטח בכל שלבי התוכנית והתנסויות תוך כדי התוכנית בכל תחומי הלימוד.

למי מיועדת התוכנית

התוכנית מיועדת לסטודנטים מכל המסלולים המכשירים להוראה (גיל הרך, יסודי, על-יסודי, חינוך מיוחד, אנגלית) וכן לסטודנטים הלומדים קידום נוער וחינוך בלתי פורמלי בשילוב עם תעודת הוראה בעלי נתוני קבלה גבוהים – מעל 105 ציון בגרות, לצד מסלולי קבלה נוספים מותאמים לבעלי פסיכומטרי, רקע כמורות חיילות ועוד.

תנאי קבלה לתוכנית

- ישנו מסלול עם וללא פסיכומטרי.
- ניתן להתקבל ללא פסיכומטרי, עם ציון בגרות מעל 105 וציון 7 ומעלה במבחן מסיל"ה ומעבר בהצלחה של קורס עצמי ללימוד מקוון.
- הקבלה לתוכנית מותנית בתהליך מיון מסיל"ה במכון מופ"ת: מבחן מסיל"ה הוא מבחן מיון סטודנטים לחינוך והוראה, שנועד לאתר את האנשים המתאימים למקצוע ההוראה. הוא בוחן את התכונות האישיות הנדרשות למורה ללמד ולחנך. אין צורך ללמוד למבחן זה, ניתן לבצעו במספר מועדים ואת פרטי הרישום ניתן לקבל מיחידת הרישום במכללה ניתן להתקבל לתוכנית באחד משני מסלולים: מסלול לבעלי ציון במבחן פסיכומטרי ובמסלול ללא ציון פסיכומטרי.

חובות הסטודנטים

- לימודים לתעודת הוראה.
- התחייבות למשרד החינוך לעסוק בהוראה (בשכר) בהיקף של שני שלישי משרה לפחות במשך 3 שנים מתום הלימודים.
- הישגים לימודיים גבוהים – ממוצע ציונים 90 לפחות בכל שנת לימודים.
- התנסות ייחודית וביצוע פרויקט מעורבות חברתית במסגרת תרומה לקהילה.
- השתתפות בכנסים ופעילויות יזומות של משרד החינוך.

הליך קבלה לרג"ב

- עמידה בתנאי הקבלה לפי מסלול עם/בלי פסיכומטרי.
- ריאיון אישי עם ראש התוכנית.
- מכתב הצהרת כוונות.
- בחינת מסילה במופ"ת.
- קורס ללימוד עצמי (למי שאין ציון של מבחן פסיכומטרי).
- אישור הקבלה ניתן ממשרד החינוך.

שנה	נושאי הלימוד	ש"ש
שנה א	רב-תרבותיות וחינוך	1
	קורס ארצי בינמכללתי (בתחילת השנה יפורסם השם והמועד)	1
	יזמות חינוכית חברתית	2
שנה ב	מנטורינג והנחייה אישית	2
	דילמות בחינוך – תיאוריה ופרקטיקה	2
שנה ג	מניפסטו או בעבור מה אני מוכן להפוך את העולם?	1
	ייעוץ והשמה	1

קורסים בתשפ"ה

חינוך ורב-תרבותיות

הצגת הקורס:

הקורס עוסק בתופעת רב-התרבותיות ברמה התיאורטית, ההיסטורית והבינלאומית וביישומן של גישות שונות להתמודדות עם גיוון תרבותי בחברה הישראלית.

נושאי הקורס:

- התפתחות היסטורית בינלאומית של תפיסות רב-תרבותיות.
- תיאוריות ותפיסות פילוסופיות על רב-תרבותיות וחינוך.
- דילמות לצד היבטים פרקטיים הקשורים לרב-תרבותיות בחיי היום יום של אנשי החינוך.
- מפגשים עם נציגי קבוצות מגוונות מהחברה הישראלית המובילים פרויקטים חברתיים-חינוכיים.
- מפגש עם פרקטיקות מעשיות להתמודדות עם גזענות בכיתה, עם ניהול סוגיות קונפ-ליקטואליות וניהול כיתה הטרוגנית מבחינה תרבותית.
- ביצוע הפרויקטים החברתיים יהיה ברוח החומר הנלמד.

יזמות חברתית חינוכית (בשיתוף עם מרכז היזמות והחדשנות המכללתי)

הצגת הקורס:

מפגשי היזמות בקורס זה מבוססים על ההנחה שהיזמות הטובות ביותר מגיעות מהמוטיבציות העמוקות, התשוקות והחלומות שיש לכולנו. הקורס יסייע למשתתפים לאתר ולדייק את החלומות הללו, להפוך אותם לרעיונות וחזון ולאחר מכן להוציאם לפועל ולהתבונן בהם תוך הערכה ושיפור תוך כדי ביצוע. תפיסת העולם של הקורס מבוססת על שתי הנחות מרכזיות: האחת, התנועה המשמעותית ביותר של אנשים נובעת מהמקורות הפנימיים שלהם והשנייה, שאפשר וצריך "לקפוץ למים" ביישום רעיונות טובים ולשפרם במהלך השהות בשטח, בדומה לעיסוקים רבים בעולם כיום המבוססים על דינמיות, גמישות וקשב לצרכי השטח.

נושאי הקורס:

- מפגש עם תיאוריות של יזמות מהמגזר העסקי.
- השתתפות בסדנאות העוסקות בפיתוח חשיבה יצירתית ויזמית.
- מתן כלים לפיתוח פרויקט יזמי חברתי-חינוכי משלב הרעיון, דרך התכנון ועד ההוצאה לפועל והערכתו.
- מפגש עם יזמים מעוררי השראה.
- יישום פרויקט יזמי.

דילמות בעולם החינוך

הצגת הקורס:

הקורס יעסוק בדילמות מהותיות, פילוסופיות, מקצועיות ופדגוגיות בעבודתו של המורה. נלמד את המתחים, היתרונות והחסרונות העולים מהדילמות השונות. יועלו דילמות כדוגמת: העמקה מול כיסוי, אינטרדיסציפלינריות למול דיסציפלינריות, לימוד ידע מעשי או ידע קנוני, למידה שיתופית למול למידה ייחודית, למידה ישירה מול למידה עקיפה, דילמות ערכיות, דילמות מול עירוב הורים וקהילה, דילמות בתוך הצוות ועוד.

נושאי הקורס:

- סוגי דילמות בעבודתו של איש חינוך.
- התמודדות מעשית עם דילמות בכיתה וניתוח דרכי חשיבה ופעולה שונות.
- מפגש עם אנשי חינוך ושיח על דילמות מחיי היום יום של אנשי חינוך.
- ההיבט החברתי.

מניפסטו או בעבור מה אני מוכן.ה להפוך את העולם?

הצגת הקורס:

הקורס "מניפסטו" הוא פרויקט חינוכי, יוצר, יישומי, בשיתוף מעשי עם מגוון קהילות תיכוניות.

נושאי הקורס:

בחלקו הראשון של הקורס (1 ש"ש), הסטודנטים לומדת לשאול ולומר, קבל עם ועדה, בשפה דיגיטלית עדכנית ונגישה: "מה חשוב לי?"; "מה הוא חינוך, עבורי?"; "בעבור איזה חינוך אני מוכנה להפוך את העולם?"; "מה הוא זה שאני מוכנה ואף חייבת לומר לעולם?"; "מה המשמעות של היותי מורה?". בחלקו השני התלמידים יוצאת לקהילה תיכונית, שם היא מנחה ומפיקה, בשיתוף עם התלמידים את המניפסט החינוך שלהם. תוצר הלימוד של הקורס הוא אסופת מניפסטים דיגיטליים, אישיים, בתחום החינוך, בפורמט "פצה קוצ'ה".

תוצרי הקורס יהיו זמינים באתר העולמי: <https://www.pechakucha.com> ובאתר הקורס <https://festivals59fc.myportfolio.com> – נדבך בארכיון המניפסטים של המכללה האקדמית בית ברל. בנוסף, תוכנית המצוינים תיזום ערב "פצה קוצ'ה" חווייתי בבתי הספר שהשתתפו בפרויקט.

מנטורינג והנחיה אישית

הצגת הקורס:

תכלית קורס הינה לעצב זהות מקצועית של המורה כמנטור היוצר חוויות לימודיות מצמיחות באמצעות דיאלוג אימוני מתמשך. המתודולוגיה של הקורס מתבססת על גישת האימון (Coaching) ונתמכת בתפיסת החינוך למשמעות אשר פותחה במכללת בית ברל. גישה אימונית-חינוכית זו מכוונת את התלמיד להציב מטרה לימודית/חברתית-רגשית משמעותית שחשוב לו לממשה.

נושאי הקורס:

במהלך הקורס הסטודנטים לומדים לשכלל יכולות רגשיות, קוגניטיביות ומטה-קוגניטיביות לטובת הבנייה של תהליך אימוני עם התלמיד. בנוסף, לבנות תוכנית עבודה אישית ולהנחות את התלמיד להתקדם בה במהלך עשרה מפגשים עוקבים המתבצעים בבית הספר.

מפגשי הלמידה מתבצעים במכונת היברידית, במהלכם הסטודנטים מתנסים על עצמם באופן קבוצתי בכלי אימון הכוללים שאילת שאלות, הקשבה אמפתית, שיקוף, ויסות רגשי, עבודה עם קלפים השלכתיים, מתן משוב מחולל הבנה ועוד. לאחר עיבוד ההתנסויות, הם לומדים כיצד ניתן ליישם באופן חווייתי ומותאם לכל תלמיד ותלמידה. לאחר כל התנסות בשדה, המורים משתפים את הקבוצה בהצלחות ואתגרים שונים העולים מתהליכים אלו, וכן מנהלים יומן רפלקסיבי לאורך זמן.

ייעוץ והשמה

המטרה המרכזית היא ללוות כל אחד מן המשתתפים בהנחיה אישית וקבוצתית בתהליך המורכב של בחירת בית הספר בו יתחיל את תפקידו כאיש חינוך בשנת ההתמחות. בקורס ניתן מתן מידע על מבנה שנת סטאז', על הקריטריונים נדרשים על ידי משרד החינוך, מבנה המערכת, האתגרים הייחודיים של שנת ההתמחות ושל המעבר משלב סטודנטיאלי לעבודה כמתמחה. הקורס עוסק גם בפיתוח זהות- ליווי תהליך בירור אישי לזיהוי המטרות האישיות, כדי שתהליך בחירת ביה"ס/מערכת חינוכית יהיה מיטבי ושיתאים לאג'נדה שלהם. ניתן דגש לפיתוח מודעות, מיומנויות וכלים המשמשים באיתור ומציאת מקום עבודה – כתיבת חזון חינוכי אישי, כתיבת קורות חיים, התנהלות תקינה בראיון עבודה, הכנה לשיעור מבחן. נערך ליווי במשא ומתן עם בית הספר בנוגע להיקף המשרה והתאמתה ליכולותיהם ולשאיפותיהם, חיבור לפעילויות רג"ב הארציות, ולמוקדי סיוע ברג"ב. הפגישות של עם הקבוצה הן אישיות וגם קבוצתיות.

התנסות ייחודיות

התנסות ייחודית בשנה א תהיה תוצר מעשי מתוך קורס היזמות והחדשנות. בפרויקט זה הסטודנטים יגדירו נושא בו יירצו לחולל שינוי או להפנות את תשומת ליבה של מערכת החינוך, יעבדו אם האתגר שהנושא מבקש לפתור, יכינו תוכנית פעולה של התערבות בבית ספר של חמישה מפגשים, ייצרו קשר עם בית ספר בכדי להציע את תוכנית ההתערבות ויעבירו אותה בבית ספר במהלך הסמסטר הראשון והשני. כל שלבי התהליך מלווים על ידי רכזת רג"ב ומרכז החדשנות, משלב התכנון ועד המשוב לאחר העברת הפעילויות ומפגש מסכם משותף עם בית הספר.

מטרת התוכנית – ליצור מפגש עם השטח כבר בסמסטר הראשון, לנהל קשרים מול בתי ספר, להתמודד עם שינויים, אלתורים ואי-ודאות תוך כדי הפעילות, ללמוד לנהל את עצמם ובעיקר להביא את הפן האישי אל תוך הפרויקט שלהם.

אחת משאלות הבסיס איתם הם יצאו לפני גיבוש הרעיונות היא – מה היה לי או מה לדעתי חסר היום במערכת החינוך? כמו כן, המטרה היא ליצור בהם יצירתיות, אקטיביזם, סקרנות ואמונה ביכולתם להוביל שינוי במערכת, תחילה בצורה מדודה, אך חווית הצלחה תיצור תחושת מסוגלות ומוטיבציה להמשך.

מעורבות חברתית

מעורבות חברתית תוצע לסטודנטים בתוך בית ברל, ואף בבתי הספר בו הם מבצעים את פרויקט היזמות, זאת גם כדי להקל עליהם מבחינה פיזית וגיאוגרפית וגם כדי להנות מהיכרות מעמיקה יותר עם מוסד חינוכי. העובדה שיש בתוך בית ברל חמישה בתי ספר פעילים זו

הזדמנות ללמוד ולהתנסות במהלך יום הלימודים וליצור חווית למידה הוליסטית. מהותה של המעורבות: סוג המעורבות תיקבע בשיח ישיר עם מנהל בית הספר בהתאם לצרכים הייחודיים של תלמידיו. במסגרת המעורבות החברתית הם מתנסים בעבודה פרטנית, בהתמודדות עם הוראה וחניכה אישית. שיתופי פעולה בין-מכללתיים יתקיימו עם: האגודה לזכויות האדם והאזרח ובמידה ויתקיים קורס של תקווה ישראלית אז עם סטודנטים ממכללות אחרות. קורסים בין-מכללתיים יילקחו באופן עצמאי על ידי הסטודנטים בהתאם לתחומי העניין שלהם.